

Vuoden 2009 Aikakauslehdistön Mediakasvattajapalkinto
Palkinnon jakaneen Aikakausmedian Aikakauslehti opinnoissa –ryhmän
puheenjohtajan Hannu Laaksolan puhe voittajalle 12.11.2009

Hyvät aikakauslehtien ystävät ja aikakauslehtien ammattilaiset!

Suomi on Euroopan vahvin aikakauslehtimaa ja aikakauslehdet Suomen suurin media runsaalla 3000 nimikkeellään. Aikakauslehti onkin tärkeä osa suomalaisten elämää. Käytännössä lähes kaikilla suomalaisilla on jonkinlainen suhde ja usein jopa rakkaussuhde aikakauslehtiin. Se ei ole mikään salasuhde, jossa rakasta pitäisi piilotella – vaan päinvastoin. Yleensä suhde syntyy jo nuorena lastenlehtien kautta ja monet hellivät sitä vielä nuorena aikuisinakin. Usein aikuis-iän kynnyksellä löydetään kuitenkin myös monet yleisö-, harraste-, järjestö- ja asiakaslehdet. Ja ainakin niitä suhteita voidaan pitää elinikäisenä.

Mutta niin kuin rakkaudessa yleensä, tämäkään suhde ei synny ja kestä, ellei tutustu toiseen osapuoleen riittävästi. On opittava myös yhteinen kieli. Lukijan ja aikakauslehden välille suhde syntyy parhaiten ja kestävimmin, kun siihen johdatetaan nuorena ja joku antaa siihen viisaita neuvoja.

Kukaan ei ole seppä tai lukija syntyessään. Lukemaan oppii vain lukemalla. Eikä lukeminen ole vain tekninen toiminto. On ymmärrettävä lukemansa ja tiedettävä, miten aikakauslehdet rakentuvat artikkeleista, reportaaseista, mielipidekirjoituksista ja muusta aineistosta. On myös ymmärrettävä, mikä on lehtitekstiä ja mikä on mainos.

Lapset ja nuoret on vietävä lehtien pariin. Heidät on opastettava tunnetta, tietoa, elämyksiä ja taustoja pursuavaan aikakauslehtimaailmaan. Se edellyttää, että heillä on opettaja, joka osaa ja haluaa tehdä sen. Suomalaiset opettajat ovat maailman korkeimmin koulutettuja. He itse harrastavat laajasti lukemista ja ovat ahkeria myös aikakauslehtien kuluttajia. Lukeminen kuuluu perinteisesti opettajien ykkösharrastuksiin ja ehkä myös siksi he ovat saaneet tunnustusta työstään lukemaan opettamisessa Pisa-selvitysten kautta.

Aikakauslehtien liitto (nykyisin Aikakausmedia) käynnisti aikoinaan Aikakauslehti koulussa -toiminnan, jonka taustalla oli huoli lasten ja nuorten lukemisesta ja erityisesti aikakauslehtien lukemisesta. Vuonna 1995 järjestettiin ensimmäinen Koulujen aikakauslehtipäivä. Jokasyksyistä teemapäivää on sen jälkeen vietetty suomalaisissa kouluissa ja oppilaitoksissa ahkerasti. Matkan varrella toiminnan nimikin on muuttunut Aikakauslehti opinnoissa -toiminnaksi ja kyseinen päivä Aikakauslehtipäiväksi.

Tänä vuonna päivään osallistuu enemmän kouluja kuin koskaan aikaisemmin. Silti aikakauslehtiä ei pidä jättää vain varsinaiseen nimikkopäivään. Lehdet ovat monipuolista opetusmateriaalia mediakasvatuksessa ja tuovat ajankohtaista sisältöä eri oppiaineisiin.

Aikakausmedia on vuodesta 2005 alkaen halunnut antaa tunnustuksen yhdelle suomalaiselle opettajalle, joka on ansioitunut lasten tai nuorten mediakasvatustyössä, medialukutaidon opetuksessa ja erityisesti aikakauslehtien opetuskäytössä. Tunnustus annetaan henkilölle, joka omalla toiminnallaan vahvistaa ja monipuolistaa aikakauslehtien käyttöä opetuksessa.

Tänä vuonna viidennen kerran luovutettavan Aikakauslehdistön Mediakasvattajapalkinnon saaja on Korian koulun luokanopettaja Lea Olli. Hän on ottanut aikakauslehdet monipuolisesti ja luovasti mukaan eri oppiaineisiin ja hyödyntänyt lehtiä lähes kaikissa oppiaineissa, äidinkielestä elämänskatsomustietoon, kuvataiteeseen ja historiaan. Lisäksi hän opettaa oppilailleen artikkeleihin liittyvää mielekästä keskustelua ja mielipiteenvaihtoa. Hänen innostunut ja utelias otteensa mediakasvatukseen heijastuu koko hänen opetustyössään.

Juttujen ja kuvituksen lisäksi oppilaat tutustuvat Lea Ollin tunneilla myös aikakauslehtien mainosten maailmaan, hakevat ideoita oman aikakauslehden tekemiseen tai harjoittelevat haastattelutekniikkoja erilaisten aikakauslehtien avulla.

Palkinnon saaja Lea Olli on sanonut, että opettajalla pitää olla tuntosarvet pystyssä. Mediakasvatuksella saadaan Lea Ollin mukaan maailma luokkaan. Ja tuo maailman on aikakauslehdissä. Ei tarvitse kuin avata kansi.

Lea Olli, onneksi olkoon!